

A Sociological Examination of the Socio-Cultural Barriers to Development (Case Study: Bileh Savar)

Ghader. Dolatkah¹, Tahereh. Mirsardoo^{2*}, Abdolreza. Adhami³

¹ PhD Student, Department of Sociology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

² Associate Professor, Department of Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

³ Associate Professor, Department of Sociology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

* Corresponding author email address: t.mirsardoo56@gmail.com

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Dolatkah, G., Mirsardoo, T., & Adhami, A. (2024). A Sociological Examination of the Socio-Cultural Barriers to Development (Case Study: Bileh Savar). *Journal of Social-Political Studies of Iran's Culture and History*, 3(5), 256-271.

© 2024 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Development necessitates change, and any form of development aimed at advancing society cannot be achieved without profound transformations in socio-cultural structures. This study investigates the socio-cultural barriers to development in the city of Bileh Savar by employing both a survey technique and the grounded theory method. The statistical population in the quantitative section consisted of 400 citizens aged 20 and above, with at least a high school diploma, employed in various professions. In the qualitative section, 15 university professors, managers, and experts in the social and cultural domains of Bileh Savar were selected using purposive sampling until theoretical saturation was reached. The findings from the quantitative section indicate a significant relationship between all independent variables, including social capital, human capital, aspiration spirit, modernist attitudes, dependency on state power, cultural capital, and the level of development in Bileh Savar. The qualitative findings further reveal that the city's development is influenced by a set of specific conditions, categorized into three main dimensions. The causal conditions include the lack of a modernist attitude, weak social capital, dependency on state power, and weak human capital. The intervening conditions consist of weak cultural capital, inefficiency and ineffectiveness, and the absence of an aspiration spirit. The contextual conditions encompass the ecological situation and low levels of investment. These conditions collectively and interactively have led to the emergence of a phenomenon termed imbalanced development (core category), which has impacted Bileh Savar. In response, the residents of this city have adopted specific strategies, which can be classified into two broad categories: conflict with the status quo and adaptation to prevailing conditions. The consequences of these strategies, considering the prevailing conditions, include the persistence of underdevelopment, migration, and a low quality of life for the city's residents. Based on these findings, experts interpret the underdevelopment of Bileh Savar as a manifestation of uneven and uncoordinated development.

Keywords: Development, socio-cultural barriers, Bileh Savar

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Development is a complex and multidimensional process that encompasses various aspects of social, economic, and political structures. Scholars have long debated the fundamental factors that drive development, with some emphasizing economic growth, others focusing on political stability, and many underscoring cultural and social components (Azkia & Ghafari, 2005). One of the central concerns in development studies is the role of socio-cultural barriers in either facilitating or impeding progress. In the context of Iran, despite extensive planning efforts, development remains uneven, with significant disparities among different regions.

The city of Bileh Savar serves as an illustrative case for examining the impact of socio-cultural barriers on development. Located in the Ardabil province, this city has faced persistent challenges in economic growth, infrastructure expansion, and overall quality of life improvement (Mardoukhi & Saei Orsi, 2018). Studies have shown that factors such as low social capital, weak human capital, dependency on state power, and traditionalist attitudes have hindered its development (Jafarzadeh et al., 2017). Furthermore, Iran's national ranking in global development indices, such as the Legatum Prosperity Index, indicates substantial gaps in governance, education, health, and personal freedoms, with the country ranking 106th overall and performing particularly poorly in social capital and personal freedom (Piri et al., 2019).

The theoretical framework of this study is grounded in sociological development theories, which suggest that development is not merely an economic or technological transformation but also a cultural and social process. Societies with strong social cohesion, progressive cultural values, and an innovation-driven mindset are more likely to experience sustained development (Sabeti, 2016). However, regions like Bileh Savar, where cultural and social structures remain resistant to change, struggle to break free from cycles of underdevelopment. This study aims to identify the specific socio-cultural barriers that have impeded Bileh Savar's development and to propose potential solutions based on empirical findings.

Methods and Materials

This study employs a mixed-methods approach, integrating both quantitative survey analysis and qualitative grounded theory methodology. The quantitative component consists of a survey administered to 400 citizens of Bileh Savar, all of whom are over 20 years old and possess at least a high school diploma. Respondents were selected through stratified random sampling to ensure representation across different socioeconomic groups. The survey questionnaire focused on key independent variables, including social capital, human capital, cultural capital, aspiration spirit, dependency on state power, and modernist attitudes, to assess their correlation with the level of development in Bileh Savar.

The qualitative component involved in-depth interviews with 15 experts, including university professors, policymakers, and cultural specialists, who were selected using purposive sampling. The interviews were conducted until theoretical saturation was achieved. Data analysis followed a three-stage coding process: open coding to identify primary concepts, axial coding to establish relationships between themes, and selective coding to define the core category of the study. The final model categorized the socio-cultural barriers into causal conditions, intervening conditions, and contextual conditions.

Findings

The quantitative analysis revealed significant correlations between all independent variables and the level of development in Bileh Savar. Specifically, social capital ($r = 0.479$), human capital ($r = 0.499$), aspiration spirit ($r = 0.527$), modernist attitudes ($r = 0.494$), and cultural capital ($r = 0.524$) showed positive and statistically significant relationships with development. Conversely, dependency on state power exhibited a negative correlation ($r = -0.595$), indicating that greater reliance on governmental support hinders local development initiatives.

The qualitative findings further contextualized these relationships, highlighting how historical, political, and cultural factors have shaped the development trajectory of Bileh Savar. The analysis identified three main dimensions influencing underdevelopment. The causal conditions included weak social capital, lack of modernist attitudes, dependency on state power, and low human capital. The intervening conditions comprised weak cultural capital, inefficiency in governance, and a lack of aspiration spirit. Finally, the contextual conditions involved geographical and ecological limitations, as well as minimal private sector investment.

Together, these conditions have fostered a phenomenon termed imbalanced development, characterized by an inability to achieve sustainable progress. The residents of Bileh Savar have responded to these challenges through two primary strategies: conflict with the status quo (e.g., protests, resistance to local policies) and adaptation to prevailing conditions (e.g., migration, reliance on informal economies). The consequences of these responses include continued underdevelopment, persistent migration trends, and declining quality of life for residents.

Discussion and Conclusion

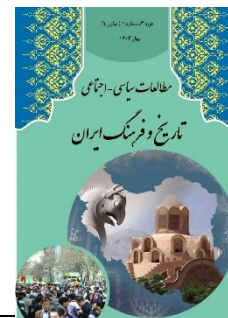
The findings of this study underscore the critical role of socio-cultural barriers in shaping regional development trajectories. In the case of Bileh Savar, the absence of a modernist perspective, coupled with low social cohesion and an over-reliance on government intervention, has impeded development efforts. Without addressing these fundamental cultural and social impediments, economic and infrastructural investments alone will be insufficient to bring about meaningful progress.

The study highlights the necessity of enhancing social capital by fostering greater community engagement, strengthening trust between citizens and local authorities, and encouraging collective action. Investing in human capital through education and skill development programs is also essential, as it enables individuals to contribute more effectively to the labor market and economic growth. Furthermore, reducing dependency on state power by promoting entrepreneurship, local governance, and decentralized decision-making can create a more self-sufficient economic environment.

From a policy perspective, targeted interventions are required to address the underlying socio-cultural constraints. Educational reforms that emphasize critical thinking, innovation, and civic engagement can help shift traditionalist mindsets towards a more progressive orientation. Additionally, policies that incentivize private sector investment and reduce bureaucratic inefficiencies can stimulate local economic activity and job creation.

Ultimately, the case of Bileh Savar illustrates that development is not merely a function of economic resources but also of social structures and cultural orientations. For Iran to achieve balanced and sustainable development, it must integrate socio-cultural considerations into its policy frameworks. Addressing these barriers requires a long-term commitment to cultural transformation, civic

empowerment, and participatory governance, ensuring that all regions, regardless of historical disadvantages, have the opportunity to thrive.

بررسی جامعه شناختی موانع فرهنگی - اجتماعی توسعه یافتگی (مورد مطالعه: شهر بيله سوار)

قادر دولتخواه^۱، طاهره میرساردو^۲، عبدالرضا ادهمی^۳

۱. دانشجوی دکتری، گروه جامعه شناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. دانشیار، گروه مدیریت، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳. دانشیار، گروه جامعه شناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: t.mirsardoo56@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله

پژوهشی/اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

دولتخواه، قادر،، میرساردو، طاهره، و ادهمی، عبدالرضا. (۱۴۰۳). بررسی جامعه شناختی موانع فرهنگی- اجتماعی توسعه یافتگی (مورد مطالعه: شهر بيله سوار). *مطالعات سیاسی- اجتماعی تاریخ و فرهنگ ایران*، ۳(۵)، ۲۷۱-۲۵۶.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

توسعه مستلزم تغییر است و توسعه‌ای که به پیشبرد جامعه می‌انديشد، بدون ایجاد تغییرات عمیق در ساختارهای اجتماعی- فرهنگی به وجود نخواهد آمد. این پژوهش با هدف بررسی موانع فرهنگی- اجتماعی توسعه یافتگی در شهر بيله سوار از یک سو از تکنیک پیمایشی و از سوی دیگر از روش نظریه زمینه‌ای بهره گرفته است. در این راستا جامعه آماری تحقیق نیز در بخش کمی تعداد ۴۰۰ نفر از شهروندان ۲۰ سال به بالای این شهر با حداقل تحصیلات دیپلم که در صنوف مختلف مشغول بکار بودند و در بخش کیفی نظر ۱۵ نفر از اساتید دانشگاهی، مدیران و افراد صاحب منصب خبره در حوزه اجتماعی و فرهنگی شهر بيله سوار که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و با اشباع نظری انتخاب شدند، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. نتایج بخش کمی، حاکی از وجود رابطه معنادار بین تمامی متغیرهای مستقل: سرمایه اجتماعی، سرمایه انسانی، روحیه فروخواهی، نگرش نوگرایانه، وابستگی به قدرت دولت، سرمایه فرهنگی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار است. یافته‌های بدست آمده در بخش کیفی نیز نشان داده که توسعه یافتگی شهر در شهر بيله سوار تحت تاثیر یکسری شرایط خاصی بوده است. این شرایط در سه مقوله اصلی که عبارتند از: شرایط علی شامل: فقدان نگرش نوگرایانه، ضعف سرمایه اجتماعی، وابستگی به قدرت دولت، ضعف سرمایه انسانی. شرایط مداخله گر شامل: ضعف سرمایه فرهنگی، عدم کارایی و اثربخشی و فقدان روحیه فروخواهی. شرایط زمینه‌ای شامل: موقعیت اکولوژیکی و میزان پایین سرمایه گذاری طبقه بندی می‌شوند. شرایط مذکور بطور کلی و در امتداد با یکدیگر باعث شده اند پدیده‌ای به نام توسعه نامتوازن (مقوله هسته) و عناصر آن وارد شهر بيله سوار شوند که مردم این شهر در برابر آن استراتژی‌های خاصی را اتخاذ نمودند که می‌توان در قالب تعارض با وضع موجود و سازگاری با شرایط حاکم دسته بندی کرد که پیامدهای آن با توجه به این شرایط تداوم توسعه نیافتگی، مهاجرت و کیفیت پایین زندگی ساکنان این شهر می‌باشد. با توجه به این یافته‌ها می‌توان گفت متخصصان علل توسعه نیافتگی شهر بيله سوار را به مثابه توسعه‌ای ناموزون و ناهماهنگ تفسیر می‌کنند.

کلیدواژگان: توسعه یافتگی، موانع فرهنگی- اجتماعی، شهر بيله سوار.

مقدمه

در مباحث توسعه، توسعه به عنوان تحولی محسوب می‌شود که تمام زندگی بشر را در بر می‌گیرد و معنای آن تغییر و بهبود مستمر در زندگی افراد جوامع است. در تعریف توسعه اگرچه می‌توان به تعریفی مشترک میان صاحب نظران رسید اما آنچه متفاوت است عناصر توسعه یافتگی است، چرا که برخی از آن‌ها عوامل اقتصادی، برخی عوامل سیاسی و برخی عوامل فرهنگی را مقدم می‌دانند و در نتیجه در صدد ترسیم الگویی از توسعه یافتگی‌اند. با این دیدگاه می‌توان گفت که توسعه مفهومی پویا، متداوم و چند بعدی است که بار ارزشی دارد و با ساختار کلی جامعه و ضرورت دگرگونی همیشگی در این ساختار همراه است. سازماندهی بین عناصر این ساختار از چنان اهمیتی برخوردار است که توسعه یافتگی اساساً در هماهنگی و توازن بین عناصر مختلف جامعه معنا می‌یابد. بنابراین توسعه مقوله‌ای چند وجهی و به عبارتی چند سببی است که ابعاد توسعه می‌تواند اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و... باشند.

یکی از ابعاد توسعه، توسعه اجتماعی است که با چگونگی و شیوه زندگی افراد یک جامعه پیوند تنگاتنگ داشته و در ابعاد عینی بیشتر ناظر بر بالا بردن سطح زندگی عمومی از طریق ایجاد شرایط مطلوب و بهینه در زمینه‌های فقر زدایی، تغذیه، بهداشت، مسکن، اشتغال، آموزش و چگونگی گذران اوقات فراغت می‌باشد (Azkia & Ghafari, 2005; Azkia, 2010).

توسعه فرهنگی نیز به عنوان بعد دیگر پیش نیاز توسعه یافتگی در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و غیره می‌باشد. توسعه فرهنگی فرآیندی است که در طی آن تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی، ارزشی و گرایشی انسان‌های اجتماع بوجود می‌آید. به عبارتی حاصل فرایند توسعه فرهنگی کنار گذاشتن خرده فرهنگ‌های غلط قبلی و جایگزینی آن با تفکری است که در آن اجتماع، محور تفکر انسان قرار گرفته و هدف رسیدن به نگرشی نو و دانایی محور نسبت به تمام مسائل جامعه است (Azkia & Ghafari, 2005). بنابراین توسعه اجتماعی و توسعه فرهنگی جنبه‌های مکمل و پیوسته یک پدیده‌اند و هر دو نوع الزاماً به ایجاد وجوه تمایز جامعه منجر می‌شوند.

آمارها و مطالعات نشان می‌دهد علیرغم توجه به مؤلفه‌های توسعه در اسناد بالادستی، جایگاه کشورمان به لحاظ توسعه قابل تأمل است. در رتبه بندی کشورها توسط موسسه لگاتوم (۲۰۱۵) بر اساس هشت شاخص اقتصاد، فرصت‌های کارآفرینی، حکمرانی، آموزش، سلامت، امنیت، آزادی‌های شخصی و سرمایه اجتماعی، جمهوری اسلامی ایران از بین ۱۴۲ کشور جهان در رتبه ۱۰۶ قرار گرفته است. در شاخص آموزش رتبه ۶۵، سلامت ۶۷، امنیت اجتماعی ۱۲۰، سرمایه اجتماعی ۱۱۵ و در شاخص آزادی‌های شخصی رتبه ۱۳۱ را داشته است. با توجه به مباحث فوق در کل می‌توان ادعان داشت که کشورمان در سطح کلان نتوانسته به شاخص‌های توسعه در ابعاد مختلف، براساس برنامه‌های توسعه گام بردارد. پیامدهای این عدم توفیق نه تنها در ابعاد کلان جامعه بلکه در ابعاد خرد تر یعنی در سطح شهرهای کوچک بیشتر نمایان است. مناطق مختلف کشور ایران، تحت تأثیر عوامل تاریخی، فرهنگی، جغرافیایی و سیاست‌های کلان، مسیرهای گوناگونی در زمینه توسعه طی کرده است. نتایج این دگرگونی‌ها عموماً در تفاوت‌های آشکار درجه توسعه یافتگی درون استانی، منطقه‌ای و ملی به خوبی مشهود است. مردوخ (۱۳۹۷) نشان داد که شهر بيله سوار با ضریب توسعه یافتگی (۰.۰۷) محروم ترین شهرستان استان اردبیل می‌باشد (Mardoukhi & Saei Orsi, 2018). این شهر از جمله شهرهای توسعه نیافته‌ای است که با وجود جوان بودن جمعیت خویش همواره با مشکلات اساسی مانند: نرخ بیکاری بسیار بالا، مهاجرت، عدم استفاده بهینه از ظرفیت‌های طبیعی و فرهنگی و ضعف زیرساخت‌ها مواجه بوده است (Jafarzadeh et al., 2017). مواردی که در صورت برنامه ریزی صحیح طی برنامه‌های مختلف (کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت) می‌توانست هم درآمد و اشتغال خوبی برای خود شهر و مرکز استان در پی داشته باشد و هم سهمی در تسریع

دستیابی به توسعه ایفا کند. به نظر می‌رسد متأسفانه نظام برنامه ریزی در کشور، عمدتاً ویژگی ملی و بخشی داشته و به جنبه‌های منطقه‌ای توجه کمتری شده است.

با توجه به شرایط این شهر و منطقه به لحاظ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، بررسی و چرایی دست نیافتن این شهر به توسعه از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است. به نظر می‌رسد در جامعه مورد نظر با عنایت به محرومیت‌های موجود، نقش عوامل فرهنگی و اجتماعی در توسعه اولویت بیشتری را به خود اختصاص می‌دهد. کمیت و کیفیت دگرگونی‌ها به گونه‌ای است که نمی‌توان با بینش، روش و موضوع شناسی متعارف و سنتی به بررسی آن‌ها پرداخت. از این رو با توجه به رویکرد کمی و کیفی (تفسیرگرایی) حاکم بر پژوهش، این پرسش اساسی مطرح می‌شود که موانع عمده فرهنگی - اجتماعی توسعه یافتگی که شهر بيله سوار را در مقایسه با سایر شهرهای کشور از لحاظ توسعه‌ای پایین تر نگه داشته است، از نظر شهروندان و متخصصان چیست؟ و چرا شهر بيله سوار بعد از گذشت ۴۰ سال از انقلاب اسلامی، باز عنوان "توسعه نیافتگی" را به همراه دارد؟ بنابراین در این پژوهش برآنیم که از نقطه نظر افراد درگیر و بومی به موانع فرهنگی - اجتماعی موجود بر سر راه توسعه یافتگی شهر بيله سوار بپردازیم.

مرور مطالعات مرتبط با موضوع مطالعه حاکی از آن است که در خصوص علل و موانع اجتماعی - فرهنگی و اثرات آن‌ها بر توسعه و توسعه نیافتگی مطالعات زیادی در داخل و خارج از کشور صورت گرفته است. بعضی از این مطالعات به درک و تفسیر مردمان آن دیار از توسعه پرداخته و به نقش عوامل اجتماعی و فرهنگی در توسعه نیافتگی تاکید کرده اند. این مطالعات بیانگر آن است که بین عوامل اجتماعی و فرهنگی با توسعه نیافتگی رابطه مستقیمی وجود دارد. بر اساس نتایج آن‌ها مهمترین موانع اجتماعی و فرهنگی توسعه یافتگی در این مطالعات عبارت بودند از: بافت غالب ایلی و قبیله ای، میزان پایین سرمایه ی اجتماعی، سست شدن روابط اجتماعی و فقدان نظام شایسته سالاری و... (Piri et al., 2019; Saberi, 2016; Zali & Sajjadi Asl, 2017). تحقیقات دیگری به بررسی تأثیرگذاری عوامل اجتماعی و فرهنگی در توسعه و رشد اقتصادی پرداخته و نشان داده اند که رابطه‌ای مثبت بین توسعه اقتصادی و این موانع وجود دارد. همچنین در این نتایج دریافتند که برنامه‌های فرهنگی و برنامه‌های توسعه پایدار در نواحی روستایی انطباقی با الگوی توسعه نداشته است (Adeli, 2003; Ale-Omran & Ale-Omran, 2012; Azizi & Seydian Hashemi, 2016; Ghavihoush, 2015; Grootaert & Bastelaert, 2002; Hesari et al., 2013; Moloudian et al., 2015; Piri et al., 2019; Popa, 2012; Saberi, 2016; Tavakoli, 1995; Zali & Sajjadi Asl, 2017). بعضی از این مطالعات نیز فرهنگ را از عوامل کلیدی موثر بر توسعه نیافتگی دانسته و آن را یک متغیر بسیار مهم در دستیابی به توسعه تایید کرده و بر همین مبنا توسعه فرهنگی را پیش شرط توسعه همه جانبه می‌دانند؛ بر اساس نتایج این مطالعات ارتقاء شاخص‌های توسعه فرهنگی موجب بهبود شاخص‌های کیفیت زندگی، افزایش سرمایه‌گذاری اقتصادی و توسعه را فراهم می‌آورد (Didari et al., 2018; Zali & Sajjadi Asl, 2017)؛ ویژگی متمایز تحقیق حاضر با مرور پژوهش‌های پیشین درباره این موضوع مشخص می‌شود که متأسفانه اکثر محققان مذکور تک بعدی بوده و بر یک یا دو جنبه از موانع توسعه در مطالعاتشان بیشتر کار نکرده اند و اکثراً بر موانع توسعه اقتصادی تأکید داشته اند و از موانع دیگر اجتناب کرده اند همچنین در بسیاری از پژوهش‌های مذکور، صرفاً به توصیف ساختارهای فرهنگی اجتماعی یا احیاناً پاره‌ای ویژگی‌های جمعیتی و جغرافیایی جوامع مورد بررسی پرداخته شده و بسیاری از باورها و نگرش‌های فرهنگی و اجتماعی جوامع مذکور را به مثابه موانع یا عوامل توسعه ذکر نکرده اند و تقریباً هیچ یک از منظر نگاه کلان فرهنگی به موضوع مورد نظر نپرداخته اند. لذا در این تحقیق سعی شده با استفاده از نظریه‌های جامعه شناسان توسعه و با تکیه بر موانع فرهنگی - اجتماعی توسعه، توسعه نیافتگی شهر بيله سوار مورد بررسی قرار گیرد.

لذا، فرضیه‌های این پژوهش عبارتند از:

بین سرمایه اجتماعی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.
 بین سرمایه انسانی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.
 بین روحیه فزونخواهی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.
 بین نگرش نوگرایانه و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.
 بین وابستگی به قدرت دولت و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.
 بین سرمایه فرهنگی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.

روش شناسی

پژوهش حاضر مبتنی بر دو مطالعه کمی و کیفی است. در مطالعه کمی از تکنیک پیمایشی و در مطالعه کیفی از روش تحقیق نظریه زمینه‌ای استفاده شده است. جامعه آماری در بخش کمی تعداد ۴۰۰ نفر از شهروندان ۲۰ سال به بالای این هر با حداقل تحصیلات دیپلم که در صنوف مختلف مشغول بکار بودند به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند و در بخش کیفی نظر ۱۵ نفر از اساتید دانشگاهی، مدیران و افراد صاحب منصب خبره در حوزه اجتماعی و فرهنگی (عمدتاً آشنا با مسائل توسعه‌ای) شهر بيله سوار که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و با اشباع نظری انتخاب شدند، مورد بررسی قرار گرفته اند. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق پیمایشی پرسشنامه محقق ساخته و در تحقیق نظریه زمینه‌ای مصاحبه نیمه ساخت یافته بود.

روایی پرسشنامه با استفاده از روایی صوری و روایی واگرا و پایایی آن نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بررسی شد و نتایج بیانگر تایید پایایی پرسشنامه بود. در پیمایش ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته و در مطالعه کیفی مصاحبه نیمه ساختار یافته بود.

یافته‌ها

بر اساس داده‌های حاصله از بین ۴۰۰ نفر نمونه مورد مطالعه که جنسیت خود را مشخص نموده‌اند، ۷۴٫۸ درصد نمونه مورد مطالعه را مردان و ۲۵٫۲ درصد از آن‌ها را زنان تشکیل می‌دهند، که ۲۳٫۱ درصد دارای ۲۰-۳۰ سال، ۴۷٫۵ درصد ۳۱-۴۰ سال، ۲۰٫۶ درصد ۴۱-۵۰ سال، ۸٫۸ درصد ۵۱ سال و بیشتر سن داشته‌اند. وضعیت نمونه مورد مطالعه از نظر وضع تأهل نشان داد که از بین ۴۰۰ نفر نمونه مورد مطالعه که وضعیت تأهل خود را مشخص کرده‌اند، ۸۰٫۵ درصد متاهل، ۱۹٫۵ درصد مجرد هستند. میزان درآمد جامعه‌ی آماری از متغیرهای مهمی است که در این مطالعه مورد توجه قرار گرفته است. وضعیت نمونه مورد مطالعه از نظر میزان درآمد نشان داد که ۱۶٫۵ درصد زیر ۷ میلیون، ۳۲٫۸ درصد ۷ تا ۱۰ میلیون، ۲۹ درصد ۱۰ تا ۱۳ میلیون، ۲۱٫۷ درصد ۱۳ تا ۱۶ میلیون و بیشتر درآمد داشته‌اند. در خصوص میزان تحصیلات، ۱۵ درصد مدرک دیپلم، ۷۳٫۲۵ درصد مدرک کارشناسی و ۱۱٫۷۵ درصد مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر داشته اند.

فرضیه اول: بین سرمایه اجتماعی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار بین سرمایه اجتماعی و توسعه یافتگی شهر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰٫۴۷۹، مثبت و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰٫۰۱ است). به عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار با افزایش سرمایه اجتماعی، توسعه یافتگی شهر نیز بیشتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه اول تایید می‌شود.

جدول ۱

نتایج بررسی فرضیه اول پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۰.۴۷۹	۰.۰۰۰۰	تایید

فرضیه دوم: بین سرمایه انسانی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار بین سرمایه انسانی و توسعه یافتگی شهر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰.۴۹۹، مثبت و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰.۰۱ است). به عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار با افزایش سرمایه انسانی، توسعه یافتگی شهر نیز بیشتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه دوم تایید می‌شود.

جدول ۲

نتایج بررسی فرضیه دوم پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۰.۴۹۹	۰.۰۰۰۰	تایید

فرضیه سوم: بین روحیه فزونخواهی و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار بین روحیه فزونخواهی و توسعه یافتگی شهر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰.۵۲۷، مثبت و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰.۰۱ است). به عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار با افزایش روحیه فزونخواهی، توسعه یافتگی شهر نیز بیشتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه سوم تایید می‌شود.

جدول ۳

نتایج بررسی فرضیه سوم پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۰.۵۲۷	۰.۰۰۰۰	تایید

فرضیه چهارم: بین نگرش نوگرایانه و توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بيله سوار بین نگرش نوگرایانه و توسعه یافتگی شهر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰.۴۹۴، مثبت و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰.۰۱ است). به

عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بیلۀ سوار با افزایش نگرش نوگرایانه، توسعه یافتگی شهر نیز بیشتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه چهارم تایید می‌شود.

جدول ۴

نتایج بررسی فرضیه چهارم پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۰.۴۹۴	۰.۰۰۰۰	تایید

فرضیه پنجم: بین وابستگی به قدرت دولت و توسعه یافتگی شهر بیلۀ سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بیلۀ سوار بین وابستگی به قدرت دولت و توسعه یافتگی شهر رابطه معکوس و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰.۵۹۵-، منفی و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰.۰۱ است). به عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بیلۀ سوار با افزایش وابستگی به قدرت دولت، توسعه یافتگی نیز کمتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه پنجم تایید می‌شود.

جدول ۵

نتایج بررسی فرضیه پنجم پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
-۰.۵۹۵	۰.۰۰۰۰	تایید

فرضیه ششم: بین سرمایه فرهنگی و توسعه یافتگی شهر بیلۀ سوار رابطه معناداری وجود دارد.

بر اساس نتایج ضریب همبستگی می‌توان گفت از نظر شهروندان بیلۀ سوار بین سرمایه فرهنگی و توسعه یافتگی شهر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (ضریب بدست آمده بین دو متغیر یعنی ۰.۵۲۴، مثبت و سطح معناداری نیز کمتر از سطح خطای ۰.۰۱ است). به عبارتی می‌توان گفت از نظر شهروندان بیلۀ سوار با افزایش سرمایه فرهنگی، توسعه یافتگی نیز بیشتر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فرضیه ششم تایید می‌شود.

جدول ۶

نتایج بررسی فرضیه ششم پژوهش

ضریب همبستگی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۰.۵۲۴	۰.۰۰۰۰	تایید

بر اساس هر سه روش رتبه بندی بر اساس میانگین، بردا و کپلند، وابستگی به قدرت دولت در اولویت اول، سرمایه انسانی در اولویت دوم، سرمایه انسانی در اولویت سوم، روحیه فرونخواهی در اولویت چهارم، نگرش و طرزتلقی نوگرایانه در اولویت پنجم و سرمایه اجتماعی در اولویت ششم قرار گرفته‌اند.

جدول ۷

اولویت بندی موانع فرهنگی-اجتماعی توسعه یافتگی بر اساس ادغام روش‌ها

متغیر	تاپسیس	ویکور	شانون	میانگین رتبه	رتبه بندی بر اساس بردا	کپلند
میانگین						
نگرش نوگرایانه	۵	۵	۵	۵	۵	۵
روحیه فزونخواهی	۴	۴	۴	۴	۴	۴
سرمایه اجتماعی	۶	۶	۶	۶	۶	۶
سرمایه انسانی	۱	۲	۳	۲	۲	۲
سرمایه فرهنگی	۲	۳	۲	۲/۳۳	۳	۳
وابستگی به قدرت دولت	۳	۱	۱	۱/۶۶	۱	۱

در مرحله اول فرایند کدگذاری مبتنی بر روش‌شناسی نظریه زمینه‌ای، کدگذاری باز انجام شد که بر اساس آن، گزاره‌های خام مصاحبه، به مفاهیم تبدیل شدند. در مرحله دوم تحلیل داده‌ها کدگذاری محوری انجام شد که علاوه بر حذف مفاهیم غیرمرتبط، مفاهیم نزدیک به یکدیگر در قالب مقوله‌های جدید دسته‌بندی شدند. در سؤال اصلی تحقیق ما به دنبال تبیین نظری موانع فرهنگی - اجتماعی توسعه یافتگی شهر بيله سوار می‌باشیم. بر این اساس مدل نهایی ما در این پژوهش که پاسخ به سؤال اصلی می‌باشد، در جدول ذیل ارائه شده است. بر اساس اطلاعات این جدول :

مقوله‌های مرتبط با شرایط علی در بر گیرنده بافت قومی و قبیله ای، ضعف سرمایه اجتماعی، وابستگی به قدرت دولت وعدم نخبه گرایی هستند.

مقوله‌های مرتبط با شرایط زمینه‌ای عبارتند از : موقعیت اکولوژیکی و پایین بودن میزان سرمایه گذاری

مقوله‌های مداخله گر در بر گیرنده ضعف سرمایه فرهنگی، عدم کارایی و اثربخشی و فقدان روحیه فزونخواهی است

مقوله پدیده(هسته) : این مقوله توسعه نامتوازن است.

مقوله مرتبط با بعد تعاملی- فرایندی بیانگر آن دسته از تعامل‌ها و کنش‌هایی است که کنشگران در قبال آن شرایط از خود بروز داده‌اند. و عبارتند از : تعارض با وضع موجود و سازگاری با شرایط حاکم(انفعال ساکنان). مقوله پیامدها بیانگر این است که استراتژی‌های به کار گرفته شده در مواجهه با موانع فرهنگی اجتماعی توسعه یافتگی می‌تواند پیامدهایی نیز در پی داشته باشد. در پژوهش حاضر، پیامدها: تداوم توسعه نیافتگی، کیفیت پایین زندگی ساکنان و مهاجرت است.

جدول ۸

جدول مقوله‌ها و مفاهیم استخراج شده از محور موانع فرهنگی - اجتماعی توسعه یافتگی شهر بيله سوار

مفاهیم	مقوله‌ها	نوع مقوله‌ها
- عدم توجه به توانمندی‌های نخبگان - عدم استقبال از ایده‌های نو - عدم حمایت از خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها - فقدان نظام شایسته سالاری بر حسب تخصص	عدم نخبه گرایی	شرایط علی
- پایبندی به تفکرات سنتی - حاکم بودن فرهنگ عشایری - بافت سنتی منطقه - تعصبات بی جا - خودپرستی و ارجح دانستن فرهنگ بومی (برتری فرهنگ بومی) - نابرابری‌های شدید قومیتی - سلیقه‌ای بودن عزل و نصب	بافت قومی و قبیله ای	
- ایجاد بسترهای لازم توسط دولت - ناکافی بودن بودجه فرهنگی - لزوم شرایط اقتصادی موفق - ایجاد زیر ساخت‌های متناسب توسط دولت - تخصیص و تامین اعتبارات توسط دولت	وابستگی به قدرت دولت	
- فقدان حس تعلق مشترک - پایین بودن همبستگی - تضعیف همبستگی اجتماعی و روحیه جمعی - مراودات ضعیف فرهنگی و اجتماعی - لزوم مشارکت در تصمیم گیری - میزان پایین همدلی و دوستی بین ساکنان - ضعف اعتماد مردم به همدیگر - عدم اعتماد به مسئولین	ضعف سرمایه اجتماعی	
- محروم بودن مناطق مرزی - استفاده ضعیف و اندک از پتانسیل‌های مرزی - مرزی و بن بست بودن منطقه - مهاجرپذیر نبودن بخاطر فرصت‌های اشتغال و درآمدی - محدود بودن درآمد ساکنان به کشاورزی	موقعیت اکولوژیکی	شرایط زمینه ای
- پایین بودن انگیزه سرمایه گذاری در منطقه - محدود بودن فرصت‌های شغلی در منطقه - سرمایه گذاری‌های ناکافی بخش خصوصی به سبب حمایت ناکافی بخش دولتی	پایین بودن میزان سرمایه گذاری	
- لزوم برگزاری همایش‌ها و کارگاههای آموزشی - میزان پایین مطالعه در بین ساکنان - بی توجهی به کیفیت آموزش - توجه اندک به حوزه‌های هنری (موسیقی، هنر، سینما و...) و صنایع فرهنگی	ضعف سرمایه فرهنگی	مداخله گر
- ناکافی بودن اراده و همت متولیان - زیرساخت ناکافی و نامناسب در از دست رفتن فرصت ها - رویه آزمون و خطا در شیوه‌های مدیریتی	عدم کارایی و اثربخشی	
- عدم انگیزه و نیاز به موفقیت - عدم امیدواری به آینده - عدم تعلق خاطر	فقدان روحیه فزونخواهی	
- نبود تفکر توسعه در بین ساکنان - عدم تداوم و لزوم مستمر بودن فعالیت‌ها و برنامه‌های توسعه - عدم برنامه ریزیهای هماهنگ، منسجم و دقیق - عدم توجه مرکز استان در بحث توسعه - نبود برنامه‌های متناسب با ظرفیت و پتانسیل - عدم الگو برداری و الهام از برنامه‌های موفق سایر ملت ها	توسعه نامتوازن	هسته
- رها نمودن شرایط موجود به حال خود و ترک منطقه	تعارض با وضع موجود	تعامل ها
- کم توجهی به منافع عمومی - کنار آمدن با شرایط موجود - اکتفا نمودن به درآمد پایین	سازگاری با شرایط حاکم (انفعال ساکنان)	
- شکل نگرفتن بستر سرمایه گذاری در سالهای آتی - پایین بودن امنیت سرمایه گذاری - عدم مطالبه گری	تداوم توسعه نیافتگی	پیامدها
- مهاجرت برای داشتن زندگی و درآمد بهتر	مهاجرت	
- محرومیت اقتصادی - پایین بودن سطح درآمد ساکنان - پایین بودن رفاه اجتماعی	کیفیت پایین زندگی ساکنان	

بحث و نتیجه‌گیری

از آنجا که پیشرفت و توسعه، حاصل نگرشی خاص به جهان است و بدون ایجاد این نگرش خاص، پیشرفت و توسعه ممکن نیست و این نگرش خاص بیانگر لزوم وجود یک زیر ساخت فرهنگی- اجتماعی مناسب برای توسعه است. بنابراین عوامل اجتماعی- فرهنگی از جایگاه ویژه‌ای در توسعه برخوردارند و بی توجهی و کم توجهی به آن تمام برنامه‌های توسعه را باناکامی مواجه خواهد ساخت. ازینرو، لازم است به صورت خاص رابطه عوامل اجتماعی- فرهنگی و توسعه را بررسی و در برنامه‌های توسعه به آن توجه کافی مبذول داشت.

پژوهش حاضر به منظور بررسی موانع فرهنگی - اجتماعی توسعه یافتگی شهر بيله سوار از دیدگاه شهروندان این شهر به روش ترکیبی اکتشافی انجام گرفته است. نتایج بخش کمی این پژوهش نشان داد که در سطح اطمینان ۹۵٪ بین متغیرهای سرمایه اجتماعی، سرمایه فرهنگی، سرمایه انسانی، نگرش نوگرایانه، روحیه فزونیخواهی و وابستگی به قدرت دولت با توسعه یافتگی شهر بيله سوار رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های کمی و کیفی تحقیق حاضر بر اساس متغیرهای مستقل تحقیق نیز نشان دهنده همبستگی میان موانع فرهنگی - اجتماعی و توسعه یافتگی است.

سرمایه اجتماعی در شهر بيله سوار متأثر از بافت قومی و قبیله‌ای و ساخت اجتماعی آن، به صورت کامل یافته رشد پیدا نکرده و در قالب همکاری‌ها و مشارکت‌های خرد قومی، طایفه‌ای و ایلی نمود داشته و دارد به جرات می‌توان گفت در حوزه مشارکت عمومی تنها بخشی که نرخ مشارکت بالایی را نشان می‌دهد، مشارکت سیاسی است که این توفیق هم ناشی از تقابل‌ها و برتری جویی‌های قومی و قبیله‌ای است به همین دلیل جهت‌گیریهای سیاسی در انتخاب‌ها صرفاً جنبه قومی داشته و دارد. همین‌طور به نظر می‌رسد وضعیت اعتماد اجتماعی چندان مطلوب نیست. علاوه بر این به دلایل مختلف ذکر شده، مردم چندان رغبتی به منظور کسب مهارت‌های اجتماعی لازم برای بهبود روابط اجتماعی و گسترش دامنه فعالیت‌های اجتماعی و مشارکت در قالب تشکل‌های اجتماعی (NGO) نداشته و ندارند. امار موجود از فعالیت‌های غیر دولتی (NGO) و تعاونی‌های مختلف تأثیر گذار در فرایند توسعه شهر بيله سوار نشان دهنده ضعف جدی در این زمینه است. نتایج تحقیق حاضر با یافته‌های پیشین (Anchorena & Anjos, 2008; François, 2002; Ghavihoush, 2015; Grootaert & Bastelaert, 2002; Piri et al., 2019; Saberi, 2016) همسو می‌باشد.

توسعه فرهنگی متأثر از سرمایه فرهنگی است. هر چه شاخص‌های سرمایه فرهنگی وضعیت مطلوبتری را نشان دهند می‌توان گفت توسعه فرهنگی امکان پذیرتر است. به نظر می‌رسد ظهور مدرنیته و ورود مظاهر دنیای صنعتی فرهنگی و به دنبال آن توسعه فرهنگی در شهر بيله سوار چندان مطلوب اتفاق نیفتاده و همین عامل یکی از موانع جدی در مسیر توسعه یافتگی به معنای عام در این شهر بشمار می‌آید. این نتیجه با نتایج پیشین (Babaei Fard, 2010; Borg & Russo, 2005; Misra & Mabogunje, 1981; Moloudian et al., 2015; Saberi, 2016; Zali & Sajjadi Asl, 2017) همسو می‌باشد همچنین از دیدگاه شهروندان بيله سوار سرمایه انسانی و توسعه نیافتگی شهر بيله سوار ارتباط معنی داری را نشان می‌دهد، این بدین معنی است که سرمایه انسانی نقش و جایگاهی در توسعه یافتگی یک منطقه ایفا می‌کند. بررسی وضعیت توسعه نیافتگی شهر بيله سوار با لحاظ سرمایه انسانی صحنه بر این ادعا می‌گذارد. به طور خلاصه سرمایه انسانی نقش مهمی در شکوفایی افراد، بهبود سطح زندگی و درآمد، افزایش دانش و مهارت‌های، ظرفیت‌های تولید، رشد اقتصادی و کاهش فقر دارد. با توجه به اینکه دنیا تحولات جدیدی در حوزه مبارزه با سرمایه داری محض مشاهده می‌کند اهمیت نیروی انسانی بیش از گذشته و بیش از هر دوره و زمانی نمود پیدا می‌کند. این نتایج با نتایج پیشین (Ale-Omran & Ale-Omran, 2012; Popa, 2012; Saberi, 2016) همسو می‌باشد.

تغییر در ارزش‌ها و نگرش‌ها، اگر چه می‌تواند به بهره برداری بیشتر از امکانات بی انجامد یا امکانات کافی در اختیار جوامع انسانی قرار دهد ولی نتایج بدست آمده در این شهر نشان می‌دهد استقبال آنچنانی از اندیشه نوگرایانه نمی‌شود. دیدگاه غالب سنتی در این شهر و اثرات سنت گرایی حاکم بر این شهر اجرای هر گونه برنامه توسعه و تغییرات اجتماعی که از طریق اتخاذ نوآوری‌ها رخ می‌دهد را دچار چالش کرده است. از این رو، اگر برنامه‌های توسعه‌ای بر اساس شناخت ارزش‌ها، دیدگاه‌ها، نگرش‌ها و انگیزه‌های مردمی تدوین نشود که قرار است برنامه‌های توسعه‌ای، گامی برای بهبود وضعیت اسف بار آنها، به ویژه در مناطق حاشیه‌ای و دور افتاده باشد، نمی‌توان به تحقق اهداف چنین

برنامه‌هایی امید داشت و شکست آن‌ها، بدیهی است. این نتایج با نتایج پیشین (Azizi & Seydian Hashemi, 2016; Ghavihoush, 2015) همسو می‌باشد

اگرچه روحیه فزونخواهی (افزون طلبی و زیاده خواهی) در جامعه‌ای گسترش یابد و رفته رفته به صورت هنجار اجتماعی درآید، بسیار تهدید کننده خواهد بود، چرا که در چنین جامعه‌ای، فرآیند نمایش ثروت و فخرفروشی و زیاده خواهی، رونق خواهد گرفت. با این حال، فراگیر شدن روحیه ترقی خواهی، بالاخص به عنوان یک هویت اجتماعی در نزد مردم می‌تواند بعنوان مکانیسم تحرک، منشاء تغییرات عدیده‌ای گردد. فزون خواهی، به عنوان «میلی» در بین شهروندان شهر بيله سوار درحد خیلی ضعیف شکل گرفته است. عبارتی دیگر مهمترین نیروی ترقی خواهی یا اندیشه ترقی، به عنوان یک ایده، در نزد ساکنان این شهرکه منجر به تغییرات جدید شود جایگیر نشده است و این میل تا وقتی ایجاد نگردیده، علاقه‌ای به پشتکار اقتصادی و انگیزه‌ای برای رسیدن به توسعه شکل نخواهد گرفت. این نتیجه با نتیجه تحقیق صابری (۱۳۹۵) همسو می‌باشد.

و نهایتاً درباره بحث وابستگی به دولت در دو جنبه می‌توان به این موضوع نگاه کرد: جنبه اول وابستگی مردم به دولت بیشتر در حوزه امور مادی و اقتصادی است که اجرای بعضی برنامه‌های توسعه‌ای، باعث پیدایش چنین وضعیتی شده است. برای مثال از زمان پرداخت یارانه به مردم، وابستگی آن‌ها به دولت زیاد شده و انتظارات شان از آن افزایش یافته است جنبه دوم، به انتظارات مردم از نهاد دولت در حل مسائلی مربوط است که در شهر و در بین شهروندان ایجاد می‌شود و توان انجام آن را نداشته باشند (ایجاد مکانهای فرهنگی مثل کتابخانه، ورزشگاه، درمانگاه و...). این یافته‌ها با نتایج پیشین (Adeli, 2003; Didari et al., 2018) همسو می‌باشد

با توجه به نتایج بخش کمی که حاکی از ارتباط معنادار میان متغیرهای مستقل تحقیق (متغیرهای سرمایه اجتماعی، سرمایه فرهنگی، سرمایه انسانی، سرمایه اجتماعی، نگرش گرایانه، روحیه فزونخواهی و وابستگی به قدرت دولت) و توسعه یافتگی بعنوان متغیر وابسته و همچنین نتایج بخش کیفی که حضور این شاخص‌ها یعنی بافت قومی و قبیله‌ای، ضعف سرمایه اجتماعی، وابستگی به قدرت دولت، عدم نخبه گرایی به عنوان مقوله‌های علی، موقعیت اکولوژیک و پایین بودن میزان سرمایه گذاری به عنوان مقوله‌های زمینه‌ای، ضعف سرمایه فرهنگی، عدم کارایی و اثربخشی و فقدان روحیه فزونخواهی به عنوان مقوله‌های مداخله‌گر، توسعه نامتوازن به عنوان مقوله محوری، و تعارض با وضع موجود و سازگاری با شرایط حاکم به عنوان مقوله راهبرد و تداوم توسعه نیافتگی، کیفیت پایین زندگی ساکنان و مهاجرت بعنوان مقوله پیامدهای نظریه زمینه‌ای را ایجاد کرده است، پیشنهاد می‌شود:

۱- از مهمترین عامل‌هایی که موجب عدم توسعه یافتگی شهر بيله سوار شده است، نبودن توزیع متوازن میان ساختارهای اجتماعی است، چرا که بیشتر به ساختارهای اقتصادی توجه شده و ساختارهای اجتماعی، انسانی و فرهنگی در اولویت دوم قرار گرفته اند، بنابراین در این شهر نیاز است تا در برنامه‌ریزی‌ها به طور متساوی و متوازن به امر توسعه یافتگی دقت داشته باشند.

۲- تقویت مشارکت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی توسط مسئولین شهری. چرا که یکی از با ارزش‌ترین جنبه‌های مشارکت، از میان بردن، در حاشیه بودن و انسداد و شکوفا کردن نیروی ابتکار و خلاقیت در انسان‌هاست. انسان‌ها زمانی بیشتر به خود اعتماد پیدا می‌کنند و بیشتر آرمان‌های خلاق ارائه می‌دهند که در زمینه تصمیم‌گیری مشارکت کنند.

۳- با توجه به اینکه یکی از عوامل تاثیرگذار مهم در مشارکت شهروندان رضایت مندی آن‌ها از امکانات و خدمات شهری است، بنابراین مسئولین شهر باید به توزیع عادلانه خدمات شهری در سطح شهر، تامین رفاه عمومی و آسایش مردم و ایجاد فضای شهری ایمن و سالم بپردازند تا زمینه مشارکت هر چه بیشتر شهروندان فراهم شود.

۴- ایجاد فرصت‌های شغلی جدید از راه شناسایی بخش‌های اشتغال‌زا، آموزش، کارآفرینی به جوانان و ارائه فرصت‌های شغلی مناسب به افراد نخبه و متخصص برای جلوگیری از مهاجرت آنها.

۵- از آنجایی که یکی از عوامل مثبت و تأثیرگذار بر تمایل به مشارکت، آگاهی و اطلاع رسانی هست، توجه به بخش روابط عمومی سازمان‌های ذی ربط، ترویج و مروجان توانا، رسانه‌های محلی در چارچوب برنامه‌های خرد و کلان، شایان توجه بسیاری است. زیرا اگر مردم درباره ایده و روش نوینی که باعث تغییر شیوه حتی زندگی آنان می‌شود، آگاهی نداشته باشند، نه تنها از آن استقبال نخواهند کرد، بلکه برای جلوگیری از اجرا و شیوع ایده نو مخالفت نیز می‌کنند.

۶- با توجه به نبود بستر امنیتی مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران و ریسک بالای سرمایه‌گذاری پیشنهاد می‌شود با ارائه خدمات به این شهر و منطقه جهت قرار گرفتن در مسیر توسعه و فراهم کردن بستر امنیتی جهت جذب سرمایه‌گذاری و تخصیص بودجه مناسب با توجه به پتانسیل‌های آن فراهم شود. (حمایت از توسعه مناطق آزاد تجاری - صنعتی).

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

References

- Adeli, M. R. (2003). The Concept of Underdevelopment. *Monthly Journal of Business Studies*.
- Ale-Omran, R., & Ale-Omran, A. (2012). Measuring the Impact of Human Capital Promotion on Economic Growth in selected countries of OPEC. *Journal of Science and Technology Parks & Incubators*, 8(32), 41-53.
- Anchorena, J., & Anjos, F. (2008). Social Ties and Economic Development. In.
- Azizi, A., & Seydian Hashemi, S. (2016). Examining the Factors Influencing Social and Economic Development in Isfahan. *Social Sciences of Shushtar*, 10(1).
- Azkiya, M. (2010). Contemporary Social Theories with a Developmental Approach.
- Azkiya, M., & Ghafari, G. (2005). *Sociology of Development*. Keyhan Publications.
- Babaei Fard, A. (2010). Cultural Development and Social Development in Iran. *Scientific-Research Quarterly of Social Welfare*, 10(37).

- Borg, J. V. D., & Russo, A. P. (2005). *The Impacts of Culture on the Economic Development of Cities*. European Institute for Comparative Urban Research (EURICUR), Erasmus University Rotterdam.
- Didari, C., Mohseni, R. A., & Bahrani, M. H. (2018). Examining Factors Affecting Underdevelopment in Kurdistan Province with Emphasis on Cultural Development. 37, 192-226.
- François, P. (2002). *Social Capital and Economic Development*. Rutledge.
- Ghavihoush, S. (2015). *Examining the Cultural-Social Causes of Underdevelopment in Germe County Islamic Azad University, Science and Research Branch*.
- Grootaert, C., & Bastelaert, T. (2002). *The Role of Social Capital in Development*. Cambridge University Press.
- Hesari, F., Rostami, F., Khosravi, S. A., & Jalilian, R. (2013). Examining Cultural Barriers Affecting Iran's Economic Development from the Perspective of Tehran University Students. Second International Conference on Management, Entrepreneurship, and Economic Development.
- Jafarzadeh, J., Rostamzadeh, H., & Hassani Tabar, S. M. (2017). Determining and Analyzing the Development Levels of Counties in Ardabil Province. *Human Settlements Planning Studies*, 12(3).
- Mardoukhi, S., & Saei Orsi, I. (2018). Explaining the Causes of Underdevelopment in Kurdistan Province, Iran (Using a Qualitative Approach). *Iranian Journal of Social Development Studies*, 11(1).
- Misra, R. P., & Mabogunje, A. L. (1981). *Regional Development Alternatives: International Perspectives*. Maruzen Co. Ltd.
- Moloudian, H., Zolfaghari, M., & Azimzadegan, M. (2015). Examining the Impact of Social and Cultural Factors on Economic Development. International Conference on Management, Culture, and Economic Development, Mashhad.
- Piri, R., Karampour, R., & Kafashi, M. (2019). Examining Social Barriers to Development in Ilam Province Using Grounded Theory Method. *Social Development Quarterly (formerly Human Development)*, 13(3), 163-196.
- Popa, A.-M. (2012). The Impact of Social Factors on Economic Growth: Empirical Evidence for Romania and European Union Countries. *Romanian Journal of Fiscal Policy*, 3(2), 1-16.
- Saberi, J. (2016). *Examining Cultural and Social Factors Affecting the Underdevelopment of Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province from the Perspective of Yasuj Citizens Islamic Azad University, Science and Research Branch*.
- Tavakoli, K. (1995). *Cultural-Social Barriers to Rural Development in Saqqez County Faculty of Literature, University of Isfahan*.
- Zali, N., & Sajjadi Asl, S. A. (2017). Identifying Key Factors Affecting Regional Underdevelopment (Case Study: Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province). *Regional Planning Quarterly*, 7(26).